

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobkyně: nezletilá **L. D. M.**, narozena dne X
státní příslušnost X
bytem na území republiky X
zastoupena zákonnou zástupkyní R. A. M.
bytem X

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 10. 2019 č. j. MV-131455-6/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaná potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „*prvostupňový orgán*“), ze dne 19. 8. 2019 č. j. OAM-761-17/PP-2019. Tímto rozhodnutím prvostupňový orgán zamítl žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (dále též „*EU*“) na území České republiky, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*ZPC*“) podle § 87e odst. 1 písm. a) ZPC (výrok I.) a stanovil žalobkyni lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky podle § 87 odst. 4 ZPC (výrok II.).
2. Proti rozhodnutí správních orgánů obou stupňů brojí žalobkyně podanou žalobou. Námitky v ní uplatněné lze rozdělit do těchto žalobních bodů.
3. V *prvním žalobním bodu* žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Správní orgány v daném případě nesprávně vyložily pojem „*příbuzný*“ podle § 15a ZPC, jelikož žalobkyni nepovažovaly za rodinného příslušníka občana EU, který je druhem matky žalobkyně. Podle žalobkyně z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017 č. j. 4 Azs 230/2016-54, na který poukázala žalovaná, nevyplývá, že pojem *příbuzný*

podle § 15a ZPC zahrnuje pouze případy, kdy je mezi rodinnými příslušníky pokrevní či právní pouto. Nejvyšší správní soud v něm dovodil, že otázka, zda lze určitý vztah považovat za vztah rodinný podle čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále též „*Směrnice*“), může záviset na existenci faktické závislosti. Rovněž podle stanoviska generálního advokáta je prostor pro uvážení přiznaný členským státům omezen povinností respektovat právo na soukromý a rodinný život podle čl. 7 Listiny základních práv EU. Žalobkyně poskytla dostatek důkazů o faktickém vztahu k panu M., obdobný vztahu rodinnému, což žalovaná nezpochybnila. Za příbuzné ve smyslu § 15a ZPC lze podle žalobkyně považovat i osoby, u kterých existuje ekonomická, faktická a emoční závislost, jako je tomu mezi žalobkyní a nevlastním otcem panem P. M. V případě prokázání příbuzenství z důvodu faktické závislosti musí účastník řízení vyvíjet větší aktivitu, aby tento vztah prokázal, což však správní orgán musí umožnit. Žalobkyně v průběhu řízení u prvostupňového orgánu navrhla výslech pana M., který pro nadbytečnost nebyl proveden. Pokud správní orgány nepovažovaly předložené důkazy o vztahu mezi žalobkyní a panem M. za dostačující, měly jeho výslech provést.

4. *V druhém žalobním bodu* žalobkyně poukazuje na to, že žalovaná nesprávně vyhodnotila dopady rozhodnutí na její soukromý a rodinný život. Žalobkyně nemá jinou rodinu, s biologickým otcem není v kontaktu a nemá kam vycestovat. Žije s matkou, sestrou a nevlastním otcem, na území republiky skoro rok, chodí zde do školy s vynikajícími výsledky. Pokud bude nucena vycestovat, naruší se tím její psychosociální i intelektuální vývoj. Při podání žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu byla v dobré víře, že podmínky pro získání tohoto pobytového oprávnění splňuje z důvodu faktické, ekonomické i emoční závislosti na občanu EU. Od podání žádosti uplynul skoro rok, prvostupňový orgán vydal rozhodnutí dne 19. 8. 2018, pět měsíců po uplynutí zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí o povolení k přechodnému pobytu. Žalobkyně za tu dobu se integrovala do české společnosti, a je v zájmu žalobkyně, aby z tohoto prostředí, na které si zvykla, nebyla vytržena. Článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv sice nezakládá pozitivní povinnost států vydávat určitý typ povolení k pobytu, ale s ohledem na specifickou situaci žalobkyně, na nejlepší zájem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, jakož i s ohledem na to, že pojem *příbuzný* podle § 15a ZPC je nejistým právním pojmem, měl prvostupňový orgán rozhodnout ve prospěch žalobkyně a udělit jí povolení k přechodnému pobytu.
5. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Napadené rozhodnutí obsahuje výrok, který splňuje požadavky podle § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*správní řád*“), a odůvodnění je zřejmé, jaké důvody vedly k zamítnutí žádosti žalobkyně, z jakých podkladů správní orgány vycházely a jakými úvahami se řídily. Žalovaná se dostatečným způsobem vypořádala se všemi uplatněnými námitkami. Podle žalované není možné na žalobkyni pohlížet jako na občana EU, mezi žalobkyní a občanem EU neexistuje jakýkoli příbuzenský vztah, který u daného pobytového oprávnění je obligatorní podmínkou. Dostatečným způsobem se též vypořádala s otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, které není zakázán pobyt na území republiky, a který může realizovat na základě jiného pobytového oprávnění. Žalobkyni nelze vydat povolení k přechodnému pobytu, nesplňuje-li zákonné podmínky pro jeho vydání.

6. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O věci samé soud rozhodl bez nařízení jednání, žalovaná s tímto projednání věci výslovně souhlasila, žalobkyně se ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřila, souhlasila proto konkludentně (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
7. Ze správního spisu vyplývají tyto rozhodné skutečnosti:
8. Dne 15. 1. 2019 podala žalobkyně, tehdy žadatelka, prostřednictvím své matky R. A. M. prvostupňovému orgánu žádost pro občany EU a jejich rodinné příslušníky o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. V úředním tiskopisu v rubrice č. 14 uvedla účel pobytu „*sloučení rodiny*“, v rubrice 24. uvedla otce „*J. N. M.*“, státní občanství X, v rubrice č. 25 uvedla matku „*R. G. A.*“, státní občanství X. K žádosti připojila rodný list, podle kterého je její matkou R. G. A. a otcem je J. N. M., dále cestovní doklad matky, povolení k pobytu matky, cestovní doklad pana P. M., nar. X, státního příslušníka Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, potvrzení o přechodném pobytu na území republiky pana P. M., čestné prohlášení pana P. M. ze dne 15. 1. 2019, že žije ve společné domácnosti s dcerami družky M. R. A. a bude se o ně starat.
9. Podle výpisu z evidence cizinců R. A. M. ze dne 5. 2. 2019 měla jmenovaná povolený dlouhodobý pobyt na území republiky od 13. 12. 2017 do 12. 12. 2019, žadatelka je zaznamenána jako dítě a od 10. 7. 2018 „*M. P.*“ jako druh.
10. Podle výpisu z evidence cizinců žadatelky ze dne 5. 2. 2019 je „*M. A. R.*“ zaznamenána jako matka a od 15. 1. 2019 „*M. P.*“ jako jiný příbuzný.
11. Dne 6. 2. 2019 vyzval prvostupňový orgán žadatelku k odstranění vad žádosti, resp. k předložení dokladu prokazujícího, že je rodinnou příslušnicí občana EU podle § 87b odst. 3 ZPC ve spojení s § 15a ZPC, ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy. Tato výzva byla žadatelce doručena dne 13. 2. 2019.
12. Z protokolu o výsledku žadatele ve věci žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území účastníka řízení paní R. A. M. ze dne 12. 2. 2019 č. j. OAM-11634-20/PP-2018, i z protokolu o svědecké výpovědi ve věci řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území ve věci žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území účastníka řízení paní R. A. M. ze dne 12. 2. 2019 č. j. OAM-11634-21/PP-2018, v níž byl slyšen pan P. M., vyplývá, že oba jmenovaní sdílejí společnou domácnost jako druh a družka.
13. Dne 25. 2. 2019 byla prvostupňovému orgánu doručena žádost žadatelky ze dne 22. 2. 2018 o prodloužení lhůty k odstranění vad žádosti. Usnesením ze dne 14. 3. 2019 prvostupňový orgán žádosti vyhověl a určil další lhůtu k odstranění vad do 30. 3. 2019.
14. Dne 27. 3. 2019 byla prvostupňovému orgánu doručena v pořadí druhá žádost žadatelky ze dne 25. 3. 2019 o prodloužení lhůty k odstranění vad žádosti. Usnesením ze dne 4. 4. 2019 prvostupňový orgán žádosti vyhověl a určil další lhůtu k odstranění vad do 10. 5. 2019.
15. Dne 10. 5. 2019 byl prvostupňovému orgánu doručen rodný list žadatelky se superlegalizační doložkou, letenky, potvrzení o registraci žadatelky na kurzu českého jazyka, záznamy ze sociální sítě Facebook z profilu pana P. M., žádost o přijetí žadatelky na Základní školu X, plná moc k zastupování rodičů při odvádění dítěte ze školní družiny

pro pana P. M., rozhodnutí o přestupu žadatelky a její zařazení do 3. ročníku Základní školy X, vánoční přání a složka fotografií se zimní tematikou.

16. Dne 1. 7. 2019 bylo prvostupňovému orgánu doručeno přání ke dni otců, prohlášení žadatelky o vztahu k panu P. M., evidenční list bytu na adrese X, návrh na předvolání svědka N. R., čestné prohlášení pana P. M. a fotografie s popisem.
17. Prvostupňový orgán rozhodnutím (ze dne 19. 8. 2019 č. j. OAM-761-17/PP-2019) zamítl žádost žadatelky o vydání povolení k přechodnému pobytu, jelikož žadatelka není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a ZPC (výrok I.) a stanovil žadatelce lhůtu k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí (výrok II.). V odůvodnění uvedl, že žadatelka k účelu pobytu „sloučení rodiny“ neodstranila vytýkané vady žádosti, nedoložila náležitosti požadované zákonem, tedy doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana EU podle § 87b odst. 3 ZPC ve spojení s § 15a ZPC. Ze žadatelkou doložených dokladů žádný neprokazuje naplnění žádné z charakteristik rodinných příslušníků občanů EU podle § 15a ZPC. Pan M., občan členského státu EU, není rodičem žadatelky ani manželem matky žadatelky. Výslech navrhovaného svědka nebyl proveden, jelikož z doložených dokladů je zřejmé, že by jím nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by prokázaly naplnění některé z charakteristik rodinného příslušníka občana EU podle § 15a ZPC. Žadatelka nedoložila žádný doklad, že by před vstupem na území žila ve společné domácnosti s občanem EU, který by podle § 15a ZPC byl jejím příbuzným. Druh matky není příbuzným žadatelky. Dále nedoložila žádný doklad, že by z důvodu uspokojování potřeb byla závislá na výživě či jiné nutné péči poskytované občanem EU. Proti tomuto rozhodnutí podala žadatelka odvolání, o kterém rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.
18. Napadeným rozhodnutím (ze dne 16. 10. 2019 č. j. MV-131455-6/SO-2019) žalovaná potvrdila rozhodnutí prvostupňového orgánu. V odůvodnění uvedla, že na žadatelku není možné pohlížet jako na rodinného příslušníka občana EU, jelikož mezi občanem EU panem P. M. a žadatelkou neexistuje jakýkoli příbuzenský vztah. Podle § 15a odst. 2 písm. a) ZPC i podle čl. 3 bodu 2 písm. a) Směrnice, aby mohlo být na cizince nahlíženo jako na rodinného příslušníka občana EU, je obligatorní podmínkou určitý stupeň příbuzenství. Tento závěr též vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017 č. j. 4 Azs 230/2016-54. Žalovaná nezpochybňuje faktickou vazbu mezi žadatelkou a panem M., nicméně na základě této skutečnosti nelze získat dané pobytové oprávnění, neboť žadatelka nesplňuje podmínky podle § 15a ZPC. Žalovaná dále uvedla, že rozhodnutím bude určitým způsobem zasaženo do soukromého a rodinného života žadatelky, nicméně tento zásah nelze označit za nepřiměřený. Správní orgány jsou povinny respektovat zákonná ustanovení, a pokud cizinec nesplňuje podmínky pro vydání pobytového oprávnění, nejsou povinny jeho žádosti vyhovět. Rozhodnutím automaticky nemusí dojít k rozdělení rodiny. Žalovaná proto neshledala porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv. Žadatelce není znemožněno požádat o vydání jiného druhu pobytového oprávnění, např. podle § 42a ZPC, a v případě, že splní zákonné podmínky pro jeho vydání, takové pobytové oprávnění získat.
19. Městský soud vycházel z následující právní úpravy v rozhodném znění.
20. Podle § 87e odst. 1 písm. a) ZPC *Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a,*

nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.

21. Podle § 15a odst. 1 ZPC rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho
 - a) manžel,
 - b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,
 - c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a
 - d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.
22. Podle § 15a odst. 2 ZPC za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že
 - a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud
 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,
 2. je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo
 3. se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo
 - b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.
23. Podle bodu 6 preambule Směrnice k zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu, a aniž je dotčen zákaz diskriminace z důvodů státní příslušnosti, by měl hostitelský členský stát postavení osob, které podle této směrnice nejsou zahrnuty v definici rodinného příslušníka, a které tedy nemají automatické právo na vstup a pobyt v hostitelském členském státě, přezkoumávat v souladu s vlastními vnitrostátními předpisy z hlediska otázky, zda by těmto osobám měl být umožněn vstup a pobyt s ohledem na jejich vztah k občanu Unie nebo na jakékoli další okolnosti, například jejich finanční nebo fyzickou závislost na občanu Unie.
24. Podle čl. 2 odst. 2 písm. b) Směrnice pro účely této směrnice se rozumí rodinným příslušníkem partner, se kterým občan Unie uzavřel registrované partnerství na základě právních předpisů členského státu, zachází-li právní řád hostitelského členského státu s registrovaným partnerstvím jako s manželstvím, v souladu s podmínkami stanovenými souvisejícími právními předpisy hostitelského členského státu.
25. Podle čl. 2 odst. 2 písm. c) Směrnice pro účely této směrnice se rozumí rodinným příslušníkem potomci v přímé linii, kteří jsou mladší 21 let nebo jsou vyživovanými osobami, a takoví potomci manžela či manželky nebo partnera či partnerky stanovení v písmenu b).
26. Nejprve se soud zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí v prvním žalobním bodu. Pokud by tato námitka byla důvodná, bránila by taková vada věcnému posouzení napadeného rozhodnutí.

27. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívá podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů; důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008 č. j. 3 As 51/2007-84). Za nesrozumitelnost rozhodnutí soudy považují například případy, kdy odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, které vedly správní orgán k vydání rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003 č. j. 7 A 547/2002-24); pro rozpor výroku s odůvodněním (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2003 č. j. 2 Ads 33/2003-78) či pro výrok, který nemá oporu v zákoně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 7 A 181/2000-29), nebo není-li rozhodnutí rozčleněno na výrok a odůvodnění, protože není zřejmé, zda správní orgán rozhodl o všech návrzích účastníka řízení (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 10. 1994, č. j. 6A 63/93-22).
28. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není znatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.
29. Soud dodává, že s ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení je nutné rozhodnutí prvostupňového orgánu i rozhodnutí žalované posuzovat jako celek; případné vady odůvodnění rozhodnutí prvostupňového orgánu tak mohla zhojit žalovaná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013 č. j. 6 Ads 134/2012-47). Soud rovněž uvádí, že zrušení správního rozhodnutí výlučně pro nepřezkoumatelnost vylučuje možnost věcného posouzení žalobních bodů, a tím pádem se prodlužuje celková délka sporu, což neprospívá ani účastníkům řízení, ani správním orgánům. Námitku nepřezkoumatelnosti je tedy nutné hodnotit i ve vztahu k hospodárné a k racionální aplikaci práva.
30. Napadená rozhodnutí posoudil soud optikou výše uvedené judikatury a dospěl k závěru, že rozhodnutí nepřezkoumatelná nejsou. Z jejich odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu správní orgány vyšly, jak vyhodnotily pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudily. Rozhodnutí jsou řádně odůvodněna a jsou plně srozumitelná.
31. Soud neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné ani z důvodu tvrzeného žalobkyní, že nebyl proveden navrhovaný výslech svědka. Skutečnost, že správní orgány neprovedly navrhovaný výslech, by mohla způsobit nepřezkoumatelnost rozhodnutí v případě, pokud by se tímto návrhem správní orgány vůbec nezabývaly. Pokud však tento

navrhovaný důkaz správní orgány neprovedly z důvodu nadbytečnosti, přičemž toto řádně zdůvodnily, a to v pátém odstavci na str. 3 rozhodnutí prvostupňového orgánu a ve třetím odstavci na str. 9 napadeného rozhodnutí, nemohlo se jednat o vadu nepřezkoumatelnosti.

32. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně i žalovaná nečiní sporným faktický vztah žalobkyně a druha její matky – pana M. Rovněž je ze spisového materiálu zjevné, že tento faktický vztah je dlouhodobého charakteru a zahrnuje i sestru a matku žalobkyně, s nimi žalobkyně sdílí rodinnou domácnost. Stejným pro posouzení důvodnosti žaloby tak je, zda tento faktický vztah lze zahrnout pod pojem „příbuzenství“, tedy zda žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU.
33. Pojmem příbuzenství se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2017 č. j. 4 Azs 230/2016-54, a konstatoval, že „V rozsudku *Rahman se Soudní dvůr zabýval především kritériem závislosti rodinných příslušníků podle čl. 3 bod 2 písm. a) směrnice. Závěry z rozsudku lze však vztáhnout také na výklad pojmu „všech ostatních rodinných příslušníků“, který je podstatný pro posouzení závěrů krajského soudu. V této souvislosti Soudní dvůr v rozsudku *Rahman* konstatoval, že cíl čl. 3 bodu 2 směrnice, „jak vyplývá z bodu 6 odůvodnění této směrnice, spočívá v „zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu“ prostřednictvím usnadnění vstupu a pobytu osob, které nespádají do definice rodinného příslušníka občana Unie, obsažené v čl. 2 bodu 2 směrnice 2004/38, které jsou však k občanovi Unie vázány úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností, jako je ekonomická závislost, skutečnost, že jsou členy domácnosti nebo vážné zdravotní důvody“ (odst. 32). Z uvedeného v první řadě plyne, že okruh ostatních rodinných příslušníků je v tomto kontextu třeba vnímat jako rodinu v širším slova smyslu. Z formulace užití v citované pasáži rozsudku, hovořící o vázanosti „úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností“ lze dále dovozovat, že otázka, zda lze určitý vztah považovat z hlediska čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice za vztah rodinný, může záviset na existenci faktické závislosti předpokládané tímto ustanovením, a nikoliv pouze na pokrevních poutech či jiných formalizovaných rodinných vztazích. (...) Zmínit je třeba i to, že žalobci ve věci *Rahman* byli k občanovi EU ve vztahu švagrovským (jednalo se právě o švagry a neteř), aniž by Soudní dvůr vyjádřil jakoukoli pochybnost o tom, zda tyto osoby mohou patřit do okruhu „ostatních rodinných příslušníků“ ve smyslu směrnice. (...) Pojem „příbuzný“ užitý v návěti § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců je tedy třeba vykládat shodně s pojmem „ostatní rodinný příslušník“, užitým v čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice, jako neurčitý právní pojem, jehož naplnění musí být posuzováno vždy s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu. Přitom je třeba zvážit charakter dotčeného příbuzenského vztahu, který nemusí záviset pouze na formalizovaných rodinných vazbách. Samozřejmě pro zjištění, zda je konkrétní osobu třeba pokládat za příbuzného ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, respektive ostatního rodinného příslušníka ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice je nutné, aby tato osoba měla s občanem Evropské unie určitý stupeň rodinné vazby. Nelze ad absurdum akceptovat tvrzení, že tato osoba je „příbuzným“ proto, že má s občanem EU společného předka v 17. století (k takovému pojetí by mohlo s určitou nadsázkou vést přijetí názoru krajského soudu). Na druhou stranu nelze tento pojem ani aplikovat natolik restriktivním způsobem, který by vylučoval osoby obecně považované za příbuzné, jakkoli je nelze zařadit mezi příslušníky tzv. „jádrové“ rodiny.“*
34. Ustanovení § 15a ZPC vycházející ze Směrnice váže podmínky pro udělení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana EU podle § 87b ZPC, zjednodušeně řečeno, na pokrevní spojení s občanem EU (zejména v linii přímé), svazek právní (manželství, registrované partnerství, osvojení) či odkázání na jeho výživu či péči. Žalobkyně je (byla v

době vydání napadeného rozhodnutí) dcerou družky občana EU, jejich vztah není nijak formalizován.

35. Touto problematikou se zabýval také např. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci v rozsudku ze dne 9. 9. 2019 č. j. 59 A 65/2018-33, v němž dovodil, že *„žalobce nelze pokládat za rodinného příslušníka občana České republiky ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce není synem pana XX, ale pana XX, matka žalobce je provdána za pana XX. Žalobce s panem XX nepojí žádný příbuzenský vztah. I pokud by se prokázalo, že pan XX je přítelem matky žalobce, na posouzení žalobcova postavení by to nemělo vliv, neboť zákon o pobytu cizinců nepřiznává postavení rodinného příslušníka občana EU na základě neoficiální vazby rodiče s občanem EU.“*
36. S ohledem na shora uvedené a obsah správního spisu soud uzavírá, že žalobkyně není a nebyla v žádném příbuzenském vztahu k občanovi EU. Přestože soud přisvědčuje žalobkyni, že je třeba brát v potaz i faktickou povahu vztahu žalobkyně a pana M., k tomuto faktickému stavu je třeba zároveň přičíst alespoň určitý myslitelný formální příbuzenský vztah (např. neter – strýc, příp. manželka strýce). Vzhledem k tomu, že matka žalobkyně byla pouze družkou občana EU (v době zahájení řízení i vydání napadeného rozhodnutí), jakákoli formální vazba žalobkyně na pana M. zde absentuje. Byť v obecné rovině je třeba brát v potaz nejlepší zájem dítěte, a za tím účelem pojem příbuzenství vykládat v co nejširší možné míře, samotný faktický vztah žalobkyně a občana EU nebyl a ani není dostačující pro naplnění podmínky podle § 15a ZPC, neboť pobytové oprávnění podle § 87b ZPC nelze udělit při absenci jakéhokoli formálního příbuzenského vztahu k občanovi EU.
37. Ze shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017 vyplývá, že je nutné, aby žadatel měl s občanem EU určitý stupeň rodinné vazby, přestože se nemusí jednat o vztah s členy tzv. „jádrové“ rodiny. Tuto podmínku však nelze bez dalšího naplnit pouze tím, že mezi občanem EU a žadatelem existuje toliko faktický vztah. Bez splnění základní podmínky alespoň vzdáleného formálního rodinného vztahu není možné pobytové oprávnění udělit. Žalobkyni nadto nebylo a není možno považovat ani za odkázanou na výživu a péči občana EU, neboť na území žije též se svojí matkou a nebylo možno proto dovodit závislost výlučně na péči pana M., když jmenovaný nemá k žalobkyni žádnou (ani formální) vyživovací povinnost. K tomu soud pouze doplňuje, že neshledal nezákonným ani postup správních orgánů, když neprovedly žalobkyni navrhovaný výslech. Ze shora uvedeného vyplývá, že vztah mezi žalobkyní a panem M. a jeho intenzitu správní orgány nijak nerozporovaly. Nebylo tedy třeba k této věci provádět ještě další důkazy, neboť stěžejním pro posouzení byla skutečnost, zda vztah žalobkyně a občana EU mohl mít vůbec i jiný než jen faktický rozměr. Nebylo tedy nezbytné provádět další dokazování ve věci faktického vztahu žalobkyně a pana M. První žalobní bod je nedůvodný.
38. Městský soud neshledal důvodným ani *druhý žalobní bod*. Žalobkyně tvrdí, že žalovaná nesprávně vyhodnotila nepřiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně.
39. Přestože je žalobkyně nezletilá a navštěvuje na území České republiky školu, je zde (kde dni vydání napadeného rozhodnutí) pouze rok, což nelze za daných okolností považovat za dostatečně dlouhou dobu pro vytvoření silných a obtížně přerušitelných sociálních vazeb. Žalobkyně neprokázala dostatečně závažný zásah do soukromého a rodinného

života, a jí a její rodině nic nebrání vycestovat do země původu. Jak uvedla žalovaná, do soukromého a rodinného života žalobkyně napadené rozhodnutí sice zasahuje, avšak nikoli nepřiměřeně. Žalobkyně nesplnila základní zákonnou podmínku pro přiznání požadovaného pobytového oprávnění a tuto skutečnost nelze nahradit tvrzením, že zásah napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně je nepřiměřený. *Ad absurdum* by taková aplikace ustanovení zákona o pobytu ve svém důsledku mohla vést k tomu, že by žadatel, pro něhož by bylo nepřiměřené vycestovat do země původu, mohl podat jakoukoli žádost o pobytové oprávnění, a pobytové oprávnění získat při absenci splnění zákonných podmínek pouze s odkazem na nepřiměřenost dopadů rozhodnutí. Ani tato námitka tak není důvodná.

40. Soud pro úplnost konstatuje, že žalobkyně staví svou žádost na vztahu žalobkyně s občanem EU, za něhož označila pana P. M., občana Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, přičemž ohledně svého členství v EU uspořádalo Spojené království referendum dne 23. 6. 2016; pro vystoupení z EU se vyslovilo 52 % voličů (48 % bylo pro setrvání v Unii). Spojené království dne 29. 3. 2017 oznámilo Evropské radě, že hodlá vystoupit z EU a oficiálně tak využilo článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Dne 30. 1. 2020 EU ratifikovala Dohodu o vystoupení. Spojené království vystoupilo z EU dne 31. 1. 2020, kdy tato dohoda vstoupila v platnost.
41. Na základě uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla plný úspěch žalovaná, avšak žalované v řízení žádné náklady nad rámec jejích běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. srpna 2022

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu